

विधं कर्म, अप्रशस्तं प्रशस्तं श्रेष्ठं श्रेष्ठतमं चेति । लोकविरुद्धं बधवन्धचौर्यादि-
 कमप्रशस्तम् ॥ १ ॥ लोकैः स्नायनीयं बन्धुवर्गपोषणादिकं (16.) प्रशस्तम् ॥ २ ॥
 स्मृत्युक्तं वापीकूपतडागादिकं श्रेष्ठम् ॥ ३ ॥ वेदोक्तं यज्ञरूपं श्रेष्ठतममिति तल्लक्षणं
 ॥ ४ ॥ यज्ञो वै श्रेष्ठतमं कर्मेति श्रुतेः [१. ७. १. ५.] । हे अघ्याः गावः गोबधस्यो-
 पपातकद्रुपत्वाद्वलुमयोग्या अघ्या इत्युच्यन्ते । तथाविधा यूयमिन्द्राय भागमिन्द्रमु-
 दिश्य संपादयिष्यमाणद्विर्हेतुद्रुपं (17.) क्षीरमाप्यायध्वं समताद्वर्धयध्वम् । सर्वास्व-
 पि गोषु क्षीरं कुरुत । ओप्यायी वृद्धौ [धा० १४. १७.] । वो युष्मानपहर्तुं स्तेन-
 श्रौरो मा ईशत ईश्वरः समर्थो मा भूत् । अघशंसः अघेन पापेन तीव्रेण (18.)
 भक्षणादिना शंसो घातको (19.) व्याघ्रादिरपि मा ईशत वो हिंसको मा भूत् ।
 कीदृशीयुष्मान् । प्रजावतीः बह्वपत्याः । अनमीवाः अमीवा व्याधिः स नास्ति
 यासां ता अनमीवाः कृमिदुष्टत्वादिस्वल्परोगरहिताः । अयक्ष्माः यक्ष्मा रोगराजः
 प्रबलरोगरहिताः । किं च यूयं गोपतौ गवां युष्माकं पत्यावस्मिन्यज्ञमाने ध्रुवाः
 शाश्वतिकीः बह्वीर्विद्विधाः स्यात भवत ॥ का० [४. २. ११.] यज्ञमानस्यपशूनि-
 त्यग्रागारस्यान्यतरस्य पुरस्ताद्वाखानुपगूहतीति । हे पलाशशाखे त्वमुन्नतप्रदेशे
 स्थित्वा प्रतीक्षमाणा सती यज्ञमानस्य पशूनरण्ये संचरतश्चोरव्याघ्रादिभयात्पाहि
 रक्ष । शाखया रक्षिता गावो निरुपद्रवाः सत्यः सायं पुनरागहतीत्याशयः । य-
 द्यप्यचेतना शाखा तथापि तदभिमानिनीं देवतामुद्दिश्यैवमुक्तं । यथा शास्त्रज्ञा
 अचेतनेऽपि शालग्रामे शास्त्रदृष्ट्या विष्णुसंनिधिमभिप्रेत्य विष्णुं संबोध्य षोडशोप-
 चारान्विदधत इत्युक्तं प्राक् ॥

अथ व्याकरणप्रक्रिया (20.) ॥ इषे ॥ इषेरिहार्थस्य कर्मणि द्विप् । कित्वाडु-
 पधागुणाभावः । तस्माच्चतुर्थ्येकवचनं । इषशब्दगत इकारो धातुस्वरेण प्रातिपदि-
 कस्वरेण चोदात्तः । स्वरविधौ व्यञ्जनस्याविद्यमानत्वात् [पा० क० ६. १. २२३ परि० १.] ।
 चतुर्थ्येकवचनस्य प्रत्ययत्वादाद्युदात्तत्वे प्राप्ति अनुदात्तौ सुप्पिताविति [पा० ३. १.
 ४.] तदपवादेनानुदात्तत्वे प्राप्तेऽपि साविकाचस्तृतीयादिर्विभक्तिरित्युदात्तत्वम् [पा०
 ६. १. १६८.] । तस्मिन्सत्यनुदात्तं पदमेकवर्जमितीकारोऽनुदात्तः [पा० ६. १. १५८.] ।
 यद्यप्येकशब्देन द्वयोरुदात्तयोरन्यतरो यः कोऽपि वक्तुं शक्यते तथापि सति शि-